

...da ih spasi, a ipak smo još hvala Bogu u Austriji. Jadnici, zaslepljeni iz Ogromna većina Buzućana, došle su iz okolice Buzetke iz buzetškog krassa i drugih predjela, koji su svi skroz hrvatski, a Buzućani hoće da budu Taljani puro sanga.

Nu predpostavljeno, da je gradit Buzet i skroz taljanski, zar radi toga na zvoniku taljanski napis? Zar su Buzućani zaboravili da buzetsko občinu ne sačinjava samo gradit Buzet? Zar je buzetaska crkva i zvonik sagradjen samo za gradit Buzet? O vi patuljci, vi duševni i tjelesni mrtvaci, koji bite htjeli toliko zapredat, okrenite se oko sebe pak pitajte vanjske ljude, dhati su Taljani; ako imadete poštenja, ako imadete srca, obratite se Rakitovčevnom, Crnitonom, Ulmencem, Strpedjaoum, Sv. Srećanom i ostalim, pa ih uvjerite, da hrvatski napis na buzetskom zvoniku nije na mjestu i tada ćete moći stogod postignuti. Vaša više ne vriedi, jer vi ste nekoč bili, sada vas više nema. Pa čemu taljanskom Buzetu zvonik, čemu taljanski napis? Zar nisu i Buzućani od onih, koji se diče stanovitim imenom? Zar nisu to već toliko puta pokazali? Ta, da nije vanjskih ljudi crkva buzetaska bila bi po Buzućanin uvjek prazna! Vrhunac pak bezobraznosti i nezahvalnosti pokazuje dopisnik "Piccola" kad kaže, da su Hrvati na zator Buzućana. Zar radi toga, što je ogromna većina puka izrgla občinsku vlast i občinska dobra iz ruku onih, koji su občinu bili priveli do ruba propasti? Zar su Hrvati na štetu Taljana stoga, što su im dali zdravu i pitku vodu, što su im sagradili novi zvonik i t. d.?

Da, da gospodol Dobro Vas razumjemo; boljeg nismo od Vas ni očekivali. Mi Vam pako ovime poručujemo, da Vaša paklenka rovarjenja nama naškoditi neće, te da čemo i unapried broditi ovim pravcem, rađec za boljak i dobrobit našeg zapuštanog i mukotrpnog naroda Buzućanin.

Franina i Jurina

Fr. Biš veroval, da neke gospodke podrepnice na Pazinščini stavljaju stare varice na licit po 6 šoldi lumer?
Jur. Ča jih nemoru prodat va Talju za salami?
Fr. Vero ne, zač da je na licitn kupuju pazinški krmjeli i šiori za žvacet za budni izbori ale balotacioni.
Jur. Ala preselo svim, ki ju budu žerali.
Fr. Amen!
Fr. Pazinska gospoda da će staviti na bubanj komunjsku pezu.
Jur. Ča ni već za poraba?
Fr. Vraga ni, ter peže praščid, kega kmet gospodinu proda, po 30 kil manje.
Jur. Onda bi ju škoda ča dat, lego neka gospoda kmetški obligacioni na nju pezu.
Fr. Ma bi onda kapacit 20 kil više kazala.

Različite vesti.

† Josip Meglič. Bolnim srcem doznali smo, da je u noći od sabote na nedjelju umro velič. g. Josip Meglič kapelan u Pomjanu občina Barban i da su njegovu tjelo već ponedjeljak predali majci zemlji. Umro je naglo od upale pluća.
Srce nas boli dočim to javljamo značju, kako vriednoga svećenika i pravoga oca izgubio je naš tamošnji zapušteni narod. Dan i noć je razmišljao i činio osnove kako bi puka mogao u nevotji pomoći. Sad eto Bog je njega k sebi pozvao a narod očekuje vriedna mu nasliednika. Vriedni dušobrižnica počivao u miru. Ovom prilikom nemožemo, a da neiztaknemo još ovo: Znanstijve neki bili su pred kratko vrijeme u Pomjanu čuvi, da se se tamo nešto graditi. Zgražali su se kad su vidjeli u kakvoj kući mora stanovati tamošnji svećenik, sada već pokojnik. Gospoda na to zvana imala bi se brinuti radje za svoje

svećenike, kako to druguda crkveni poglavari čine, a nebi imali svu svoju brigu uprijeti samo na to kako da iztrlebe i najzadnji trag našemu jeziku iz crkve.

† Martin Šota Šumberac. Iz Šumberaga dolazi nam tužna vjest, da je tamo preminuo providjen sv. Oltajstvi za umiruću u velikoj starosti od 90. god. postovani rodoljub i posjednik g. Martin Šota Šumberac. Pokojnik bio je gorljiv rodoljub, te vrstan gospodar i uzoran otac obitelji. Radi njegova poštenja, dobrote i liepih sposobnosti bijaše izabran oko 1864. u sabor Istre. Odgojio je jedinca sina Marina za svećenika, koji je preminuo kao uzoran svećenik i rodoljub prije 5-6 godina. Čestitomu starcu i rodoljubu ostalo dugo uspomena među nami a njegovoj dobroj duši podielio Svevišnji pokoj vječni.

VIII saborska sjednica u Pali 9. februara 1898. U jučeršnjem skroju cijeloj i početkom današnje razpravljala se je zakonska osnova o gradjenju ređu za grad Pulu. Zastupnici manjine nisu postavili kod toga nikakva predloga i glasovali su svi u cijelosti za osnovu.

Tim su pokazali najočitija, da žele da se mirno razpravlja. Kako pak većina postupa, gdje ide za predmeta, o kojih su dužni, da svoju reku zastupnici manjine, to je pokazala današnja sjednica.

Sablajzivi prizori, kojimi je pozorište istarski sabor već od II. sjednice napried, prekoračuju svaku granicu pristojnosti, parlamentarnosti i ljudbe u obće.

Čim je ustao zastupnik Mandić, da govori proti diobi mjesta obćine Pomjan počeo je na gornjoj galeriji zvičati i rika. Kad je opomena predsjednikova ostala bezuspješna, nalozio je, da se galeriju izprazni, al se nije htjela izprazniti tako, da je predsjednik, koji je bio pretrgao sjednicu, i ostavio bio saborsku dvoranu, po dva puta došao na vrata dvorane i vikao na sav glas prema obćinstvu gornje galerije neka se odaleči. Zapjevala je poznatu pjesmu, a nije sada još vriedjala kako druga puta, pak se posakrila. Kad bijaše sjednica opet otvorena i kad je Mandić opet počeo, pretrgala ga je pet puta uzastopce dolnja galerija. U koliko ona to nije mogla, došli su njoj na pomoć zastupnik Bartoli, Tomasi, Venier, Ghersa Costantini, Bennati itd. kojim nije bilo dosta da viču nego su pod vodstvom prvimenovanaga lupali najprije po klupah a onda po vratih. I novinari na daljnjoj galeriji su ovaj pnt bñčili i prekidali govornika. Predsjednik se zagrozio, da će dati izprazniti i dolnju galeriju, al toga nije učinio premda se je posve nepristojno ponašala. Značajno je, da je N. Venier usried govora hotio po sili, da se glasuje o njegovom predlogu, da se Mandić uzme rieč, da je predsjednik hotio i o tom dati glasovati al da je ipak odustao od toga kad su mu članovi manjine pokazivali pravilnik. Kasnije je Gambini ponovno pretrgao razpravu tvrdeč, da je pred vrati sabornice (a ujedno i pred vrati ureda c. k. kot. glavarstva) policijski komezar, odnosno tajni redar. N. Venier hotio je, da se radi toga sjednica svrši, al toga predsjednik nije hotio dati na glasovanje. Kad je kod razprave o molbi Baške za podporu u svrhu uređuje tamošnjega potoka počeo govoriti zast. Kozulčić nastala je tolika buka, vika i zvižduk, da je predsjednik smatrao potrebitim, da pretigne razpravu i to nativnom motivacijom, jer da se gornja galerija, koju je i ovom prelikom dao izprazniti, po malo odaljuje.

Čestitka biskupu Strossmayeru. Ovih dana slavio je preuzvišeni gospodin Josip Juraj Strossmayer biskup bosansko-hercegovački u Djakovu svoju 84. godišnjicu. Tom prilikom čestitali su hrvatskomu velikanu i hrvatsko-slovenski zastupnici na istarskom saboru u Pali. Dne 16. t. m. slavi taj riedki muž, koga je providnost božja podielila hrvatskomu narodu, 60 godišnjicu svoja misnikovanja.

Mnogobrojnim čestitkama, koje je bez dvojbe primio preuzvišeni g. biskup, k svojih 84 godišnjici iz svih pokrajina hrvatskih te od braće naše ostalih Slavena, pridružujemo se i mi uz živu želju, da ga Svevišnji još dugo uzdrži zdrava i čila crkvi na čast a svom narodu na korist i spas.

Maskarada Trž. Sokola biti će u subotu dne 19. t. m. u kazalištu "Armonia". Lote prodavaju se već sada u ulici Molin piccolo br. 3. II. kat.

Muška pzdružnica Sv. Cifila i Marije u Bukavcu priredjuje u nedjelju dne 18. februara t. m. prvu svoju zabavu u prostorijsama "Hrvatske čitaonice u Mihočević" sa sljedećim programom: 1. Proslav. 2. Mješoviti sbor "Istarska buđnica", spjev. Rikard Katalinić Jeretov uglasbio M. Brajša. 3. Deklamacija "Braća" od Preradovića, a

4. Mješoviti sbor "Tko je naš" spjevao I. E. Tomić, uglasbio I. I. Eisenhat. 5. Šaloriga "Otač i Sija", 6. Pjes. Početak točno u 8 sati na večer. Ulaznica kruna po osobi (Dobrovoljni ne primaju sa zahvalnošću).

Odbor.
Otvorjano hrvatske čitaonice u Rovinjskom seltu. U nedjelju dne 6. t. m. otvorili su rodoljubi Sela rovinjskoga svečanom načinom "Hrvatsku čitaonicu". Od prijateljske ruke obećan nam je opis te svečanosti za danas priobćejemo samo to, da je svečanost otvorena izpala u svakom pogledu vrlo krasno. Sabralo se namne mnogo naroda. One župe pak iz susjednih občina Tamburaska i pjevački sbor iz Pazina odlikovao se krasnim izvajdanjem na tamburah i milozvučnim pjevom umjetnih i narodnih pjesama. Jednomu dielu svečanosti prisustvovali su i gosti iz Pule, a među njima i dvojica narodnih zastupnika, koji pobriše u rodoljubno Selo, da budu dionici one narodne svečanosti.

Novi list. Dne 3. t. m. izašao je u Zagrebu prvi broj dajno jur oglašenoga lista "Narodna Misa" komu su vlasnici gg. Erasmio Barčić i Dr. Franko Potočnjak. Ovaj zadnji je i glavni urednik lista. List izlazi svakoga četvrtka a stoji na god. for. 5 na mjesec 50 nvr.

Naša Sluga se prodaje u Pali kod trgovca Petarosa — Via Sergia.

Našim tezakom javljamo, da je u Beču jedan inžinir, koji treba do 600 tezaka. Plaća je 10-16 novčić za urn. Radi se sada po 10 ura na dan, u ljetu će se i više. Radnja će trajati i u god. 1899.

Od svakoga sela, od kojega bi htjelo ići radnika u Beč, naka jedan javi broj tezaka obćinskomu glavarstvu u Buzetu, koje jih šalje do 300. Ono će pak dati onomu javiti dan odizaka.

Pražka "Politik" o istarskom saboru. Sablajzivi prizori u našem saboru svratili su pozornost i drugih pokrajinah na naš sabor. Pražka "Politik" u jednom svojem broju prošastog tjedna točno priobćeje snove i divljačke napadaje, kojim su izloženi naši zastupnici od strane svjetice na saborskih galerijah. Osobito se bavi s tečajem sjednice, održane u prisutnosti c. k. namjestnika, kudi bezobzirno postapanje većine, koja je zaključila manjinu iz svih obćina, ne obazirajuć se ni najmaže na okolnost, da manjina zastupa pretežnu većinu pučanstva ove pokrajine. Na koncu se pita, kada će napokon visoka vlada poduzeti skrodna, da se prestane smatrati ovu pokrajinu izključivo taljanskom, te nastojati, da se našem puku podijeli ona prava, koja ga po božjem i ljudskom pravu idu.

Carevinsko vijeće. Bečke novine javljaju, da će se sastati carevinsko vijeće oko 20. t. m. Sazov carevinskoga vijeća odvisiti će svakako od toga da li će vladi poći za rukom izravnati velike protivčine, koje postoje u Češkoj između Čeha i Njemaca. Cesarstva vlada neće stalno sazvati carevinsko vijeće dok nebude osjagarana, da se neđe opetovati u parlamentu oni sablajzivi prizori, radi kojih bijaše usilovana zaključiti posljednje zasjedanje.

Bude li carevinsko vijeće sazvano za drugu polovicu ovoga mjeseca, tada će prestat i djelovanje zemaljskih sabora najduže do tada.

Državna podpora postradalomu pučanstvu Istre i kvamerskih otokala usljed nerodice prošle godine. Na preporuku i zagovoru naših zastupnika na carevinskom vijeću odlučila je cesarska vlada u Beču, da pričeće postradalomu pučanstvu novčanini sredstvi na pomoć. Novčanu podpora razdielila je c. k. namjestništvo u Trstu po kotarih ovako: Polit. kotar Kopar dobio je for. 2000; Poreč 19.000 for.; Pazin. for. 14.000; Volosko 8000 for.; Lestinj for. 8900; Krk for. 4000; Pula for. 4600.

Osim toga pridržalo je c. k. namjestništvo u Trstu od državne podpore for. 5.000, koje će razdieliti tamo, gdje bude potreba najveća.

Taj novac razdieliti će obćinski poglavar ovako:

1. za nabavu hrane,
 2. za nabavu sjemena,
 3. za javne gradnje.
- Preporučeno je pol. oblastim, da one oprediele kako da se novac upotrebi Obćine mogu pako moliti pol. oblast, da se novac, opredieljen za jednu obćinu, upotrebi u ovi ili onu svrhu.
- Naka se zna. Bila je javna tajna, da je list: "Mattino-Sera", izašeci u Trstu, dobiova 300. forinti mjesecne podpore od c. k. vlade. Nikad i nigdje nismo još čitali, da bi ta podpora tomu listu prestala. U njem bi se našlo kojesta, što bi vriedno bilježiti za oztakua naših odnošaja, a nazova i postupka stanovitih organa. Za danas bilježimo dvie značajne.

Sera" od sabote dne 5. februara, je vještajud. o sjednici istarskoga sabora, od 4. februara vjer. medju ostalimi dostovja: "Galerije čine opet buku; znanost prošloga postaje groznica, a predsjednik je, prisiljen — naloziti izpraženje. Dakle groznice i prisiljena, i to zgodom; kad je zastupnik Spincič bio dahi rieč da govori.

III list opisujuć buku, koja je nastala neposredno pred tim, kad je imao govoriti Dr. Drinko Trinajstić, veli da je obćinstvo medju ostalimi zapjevalo patriotsku pjesmu. Za taj list je dakle patriotska pjesma ona "Nella patria de Rossetti" — non si parla che italiano!"; jer druge pjesme se nije pjevalo. Zivio takav patriotizam!

Obćinski izbori u Poreču opet odgođeni. Našim će čest. čitateljim biti još poznato kako je g. Dr. Matko Laginja kao birac občine Poreč podnesao na upravitel sud u Beču itok proti nepravdno razdieljenim izborim tjelom. C. k. kotarička oblast u Poreču obustavila je, da to izbore, koji bijahu za prošli mjesec izrečeni. C. k. namjestništvo u Trstu dignulo je dočena: odtakua polit. oblasti u Poreču i nalozilo, da se izbiri ovrse. Ovi bijahu urečeni za ponedjeljak dne 7. t. m. G. Dr. Laginja, utekao se na c. k. ministarstvo u Beču proti naredbi c. k. namjestništva u Trstu, da se imadu naime izbore obaviti. Iz Beča došao je na to nalog, da se imade obćinske izbore u Poreču obustaviti dok nebude riešen utok Dr. Laginja, podnesen upravnomu sudu. I tako su ete zaslugom g. Dra Laginje po drugi put obćinski izbori u Poreču obustavljeni.

Zabava hrvatske čitaonice "Danica" u Lovranu. Prijatelj, koji je bio prošloga čedna na zabavi hrvatske čitaonice "Danica" u Lovranu, piše nam pun oduševljenja radi krasno uspijele zabave.

Pozivu neutrudnoga odbora niesa se odazvali samo mnogobrojni domaći članovi i gostovi nego i mnogi gosti iz susjednih obćinah, napose iz Voloskog-Opatije, Mošćenica, Bieke itd. Tamburaski zbor "Lovor" iz Opatije zao je burno pohvala. Igrao je tako izvrstno, da su nekotji tudjinci, koji borave kao gosti u onih strana, ostali upravo zapanjeni. Nekoje točke morao je "Lovor" baš na molbu odličnih tih gostova opetovati.

Uz tamburasko osvjetlani si lice i pjevači, kojim se je burno povlađivalo.

Čitava zabava bijaše vrlo živahna, ugodna, neprislizna, te će svakomu pošetioći ostati bez dvojbe a najugodnijoj uspomeni.

Našim prijateljem u Lovranu osobito poštivnomu odboru dične "Danice" čestitamo srdačno na toli sjajnom uspjehu. Samo napried oko osvieščivanja onih, koji još spavaju ili onih, koji su zaveli narodni protivnici, naši odpadnici, izdajice, šarenjaci, prodanci i kako se već zove.

Novi taljanski list u Pali. Pod konac prošloga mjeseca izašao je u Pali prvi broj taljanskoga lista "Il popolo Istriano". Sudeč po pisanju prvih dvih brojeva: biti će taj list vjerni nasliednik zloglasnog "Il Giovane Pensiero" što ga izdavao glavaroviti Carlo Martinolich u Pali, koji čami u zatvoru u Rovinju, okrivljen radi pronevjerjenja velikih svota tudjega novca. Baš radi toga palo nam je u oči ono pisanje lista "L' Osservatore Tricestino", glasila c. k. vlade u Primorju, kojim pozdravlja novoga subrata i kojim mu žali Jug život i sreća. Zaista čudan pozdrav slazbenoga lista oko se pomisliti, da je novi list glasio jedne stranke, koja je skrajno nepomirljiva i kojoj je glavna točka programa: *Sua Istra mora bi taljanska.*

Lovransko pučuharije. Lepo vas prošim ne zamerite mi, ako vam nisam već toliko vremena pisao "Pučuharije". Vjerojste mi, da to ni moja kirivica. Ča četa no! Familija, žena, deca, stari. — Bože moj, ter znate, prez da vam poradam. Spendija i kakova apendija! I Istina, dobljen net i za ovi "Pučuharije", ča ih pisem va "Sluga", ma to je sve malo, jako malo; — onako, justo za tabak i niš više. A list trebe; ta ni druga: valja poč more mlaiti, i da prikoristit. I tako sam se ukral, i prošet malo do Maršije. Slabi posli — ma bolje šta nego mlita, kako bi rekli Bokali. Četiri meseci sam bil z domi, vavek va dele, vavek va posle; a nisam imel vremena ni lista žene pisati, a kamo pak "Pučuharije" skladati i sada sam se opet posel doma za ko vreme, pak ču, ako će Bog le stienfat kada i kada kakova god "Pučuharije".

Buža moj, ča se je tega promenilo za ovi četiri meseci, ki falim od domi. Naprvio ča sam doznal: *Martinolich va katalinik*, i bi bil rekot, a P i per ki je štel pokojnoga *Jovane Pensiero* mogal je suditi, da je ta *Martinolich*, *una* *graja* *persona*, *patriota* *ferente* *ed* *integro*. Ter ki se zna koliko si je teh *tituli* davat tajšior.

Carlatto. A sada? Kad' — va parlane. Pak: "bi žaci, nego sa onih mlakih osamdeset tisud flurina. Gran koš 11 Brižni Talijani, onakovu personu zgubit! Ja ih pomijujem; nebogi ljudi! Brižan stari Tonić. Oh! ja sam siguran, da nima ni jedneva za Lovrane, ki bi toliko plakal i tugoval za *Martinolichem* i za *Jovane Pensierom*" kako baš stari Tonić. A nikada ni žalost njegova velika kako baš nedeljni dan za polna. — Blagdan je. Stari Tonić, kamo će ako ne na Stabica pod jelši, a? Da kamo drugamo? Tuču dve ure. Tamo pul *Zahajev* kući: zadržbi pošder: *trava rura! rura!* Pošta, pošta. Staremu Toniću skoči srce vajer: kako da je od-gomi. Ehaaa! reče pošder: Miko opre kaselu od pošti, zame pak i z listi, pak ih ponese Blejaminu. Stari Tonić još vavek misli; da će mu budi od kuća skrsnut njegov *predleto* *Jovane Pensiero*. — I sve se zdize na prsteh od nogi i sve čeka, da će po staro- roj navadbice prit vanka sudicija-Blejamin, pak da će mu povedet kako *Jovane Pensiero* piše, da je *Turčić famijerato*, i da su Hrvati *matkalconi*; i ča ja znam ča još. I stari Tonić sve se nadimlje, i još jače staje na prsti i gleda na *ponoštri* od pošti, i čeka i čeka. Paša kvarat, paša pol uri. Najedanput se skroz *zaključje* od pošti pokazu dva, tri crjene dlaki, pak cela Blejamina brada, pak njegov široki obraz i čuje se jedan alabi: — Niente! — Niente! huća stari Tonić, niente! ma niš zato, on će prit, ja prit, će moj *Jovane Pensiero*, on mora prit.

I stari Tonić ga čeka, čeka ga kako duša raja i kako Židovi *Mesija*. — On za njim zdiše, za njim pogiba, umira sa njim. A je momentu kada za njim narekuje kako da mu je prasac krepal. Po noći, po dnevu, vavek, vavek, mu je na misle. I pasanu noć mu se je za njega sanjalo, ali grdo, jako grdo. Našal se je stari Tonić na jedan put na Kozline i videl dva čoveka, kade z rukami grebu va Marinovo kave. Stari Tonić gre bliže, i ča bita rečki, kega je videl? Kukuma i Blejamina. Jedan i drugi obnčeni su kako picamorti, i svun forcum potežu neč od Marinova kavi. Ča je, ča ni po boštra to je *Jovane Pensiero*. Skoči stari Tonić, da će njim i on dat jednu ruku, da ga vanka stegnu, ale zaludo im sta muka. *Jovane Pensiero* se ne da iz blata, već sve dublje va njega zapada. A tamo zdoia od dubokega dna čuje se kako jedan strašni glas piva po latinski: — *Mortus est, et non plus buliugaris*. . . A stari Tonić se je zbudil va presrašen da je brižna *Kotancija* imela s njim vrazjega defara, dokle ga je malo umirila. . .

Bože moj kako se je Blejamin promenil va ovo vreme ča sam ja bil na vijaje. Kega sala je spasal, kega nesa; nebudi mu ča. Ah ma ga je kuntanta njegova *Marietta*. Justo neki dan mi se je tužila onako napošta, kako ono ona uwe, ufi da već sama nezna kako bi, ni kako ne bi, da je već štufa i preštufa. . . A ju mane, rekai sam njoj ja, ča vam je to kumarš. — A niš o! rekla mi je ona, ng; znam ja ne, ča misli on moj Blejamin. Svaki drugi dan moram mu pomaknut aždice! niš bra-gešah, i sve mu je usko i sve tesno. Ne-znam ja ne kamo će prit ako bude tako napred šal. — Da pravo rečem i ja ne znam kamo će još ta čovek prit. *Ke trupa! Ke flanki!* I to za svem tem; da ima sada puno više skrbi lego prvo. Da ne bi ako ne *pošestariju*. To se je za smući. Svaki čas ga zovu. Kade je Blejamin, neka pride valje va *pošestariju*. Tamo na pute se je *zvalil* jedan kamik s gromaci, valja da gre vanka *kumision*, i to valje. Tu ni druge, valja pod. Na "Vratak" čeka *pošesta*, *Kukuma* i *Minginjantji*. Svi su šeriji, šeriji — za vas široki svet se nebi nasmeli. Ki ih nebi poznal, rekai bi: — Tu si sigurno nekakovi ministri — *omini di Stato*. Svi čekaju Blejamina. On je njihov *Bismark* ale *Grispi*, kako čete, svi čekaju na njegov komando. — *Andemo*, zamahne on z rukom z dolu, i svi gredu za njim. Pridu do onega kamika, pak svi čepnu okole njega. Klimaju s glavnu i sve govore *lmi hm! afar terio!*

Anzi *serissimo*, rekai bi nato Blejamina. čigova mora da je vavek; zadnja besoda. I s tim je kumision flujena. Vi drugi govore, da su to prave kumidije, i da bi se moglo pasat i prez toga! Vi čete! reč još i to, da kada bi bil Turčić za podestu, da on bi bil rekai fantu *semplicemente*. Tone, najdite jenega težaka, pak neka on kamik stavi nazad gore na gromaci, Tone bi bil naš težaka i kamik bi bil na gromaci prez tolikih storij. Benj, i ja to znam ali znam još i to, da se je g. Turčić njegov sekretarij g. *Tomazo* udviše držal va *pošestariju*, va zaprtu mej onem; praš- nemi kartami, tako da: su oba bili suhi kako dva bakalara. A naša faceja? Videte

ih, kako su svi lepo debeli i crjeni, kako rožice — nebudi njim okoli, znate zač? — Zato, zaš hodeć gusto na kumisioni oni delaju *inastitak*, ka je zdravlju i žepu jako potrebita.

Kumisioni? To je vidite, to prava Kalifornija za našega Blejamina. Blejamin! Ka persona! Da vam ga je videt na veli blagdan kada se obuča va monturu. *Ains, zai, drai!* brate kako amirav va Pula. — Din, don, din, don. Maša ozvanja. On stavi brzoz sablju za pas, pak pošalje ma-lega, da vidi, ako je puno ljudi na place, zač Blejamin bi stal, da ga svi ljudi vide, kada je va monturi. Placa puna ljudi, Nikad bolje. — Šik šak, — sablju mu tuče po kamike a on *štrijngulom* na glave, gleda va nebo. S jedne strane mu je *Marietta*, a s druge mala kći, Orpo, ča boria i *Guarda* i me *guarda!* — govori Blejamin tihe žene i keere; i hodi i hodi brate, kako da je pol sveta dobil. A naš vanjšćaki ga gledaju z optemni usti, i drhuć, tresu se, strah ih je usta opret. Svi misle, da je pred njim Bog zna kakov veli čovek, a kada ti temu nebaše, to ti ni niš drugo, nego stari Blejamin, ki je bil jedan put postolar, pak se je štufal, pak je postal muzikant, pak se je štufal, pak je postal trgovac, pak se je štufal, ribar, pak se je štufal, pak je postal tabakin i *venidtor* do *pešes*, pak se je štufal, pak je postal pošter, pak se je štufal, a najzada je postal reprezentant, kumšijer. . . inšoma — cento arti — i ono ča se uža red. —

I Keniča sam našal dobre cieri. Samo da me je videl, valje je k mane skočil i veselo zavapil. — *O pefenja, pefenja parpa Dončič!* Mi *leji* non *jetulo molto tempo*. *Come kaminava pašimento? Jera molto prijago?* Odprl mi je botliju bivi onputa smo šil va pulitiku. Tožil mi se je na Hrvate i na Talijane: — *Tžo, tžo mi fado* ča *šlar piju mejo* se mi *šlar tolečko* a no *Hrovato*, no *Talijano*, *sakrapoji* te *huti!* Mi *pofero* *tiafola* *tutta centi* *špefio*, *perché* mi *šlar sempre* in *Bašukarije*. *Kvando* mi *šlar kuli* *Hrovati*, *škrife* *Talijani* *Bašukarije*, *e kvando* mi *šlar kuli* *Talijani*, *škrife* *po Hrovati* *Bašukarije*. *Corpo* te *pako*. *Ma* *ti* mi *šifer* *prima* *kočto*, *mi* no *šlar* no *Hrovato*, no *Talijano*; *ma* mi *šlar pušilo* *tolečko*, *ja* *ja*, *tolečko* — *sakrapoji*. *Tžo* mi *šlar come* *troleto*, *perché* *tutti špefo*. . . Ja sam jušto va to zel žmujl, spil sam biru, i onako skroz gledal sam Keniča. Da bite znali, kako mi se skroz staklo nekadašnji *serzente* paral miči. . . ma kako miči. . .

Barba Tonić.

Viching redivivus.

(Nastavak). Košto znamo iz odgovora samog E-kamarica kardinalu predstojniku od 16. maja 1805, na poznatu i znamenitu formalnu odluku Sv. Zbora del Prop. Fide od 28 rujna 1804. biskup je istu primio iz *Rima* jedna u *transju* 1805. Evo kako podmišlje njegov odgovor: "Soltanto alla fine di Aprile passato (dakle 1805.) ebil il venerato foglio di V. E. delli 28 di Settembre pure decorso (dakle 1804.); pa stoga pišnji viadi 2. siječnja 1805. on još nije znao ni imao u ruku, što blisahu jur u Rimu odsudili."

Iz svega se ovoga razabire čisto i bjstro, da je takodjer sam biskup *plavo razjasnjeno u Rimu*; da "sv. Stolica nije izdala svoju odluku, na lahko samo "sotto l'impressione di quei ricorsi che accennavano talmente a scandali", već je imala u rukama i *disputatio* *mentis* i *ispezde* *o letariu* *ctele* *stvari*; da je Sveti Otac sve preiao Sv. Zboru de Prop. Fide u per formale *deliberazione*; da je sv. Zbor za obrede, kad mu bi predana takodjer "la rimostranza" inoltrata dal Clero e Popolazione maritima *odlonio od sebe riešenje* i *cielu stvar prepustio Propagandi*, na koju je i spadal "izreči. konačan sud"; da su biskup i c. k. vlada željno očekivali taj odgovor iz *Rima* i da je Sv. Zbor de Prop. Fide svojim odpisom od 28 rujna 1804. *irekao* *končan* i *formalan sud* u tom pitanju. Da je stvar ostala na papira, tomu su krivi obočaji i politički zamisli početkom tekućeg stoljeća. Svakako *Roma est locata* et *causa est finita* pa ovo opte prilike preć. *Pasantu*, da *popravi* i *do-punji*, što je napisao na str. 88. i svoje knjige. *Netko* zahvali i za ovu pljusk blebetnju baki; jer mi mu do sada nisamo toga iznosili na javu, premda smo za to znali košto. I za druge izvračenja istina u cilju njegovo razupar.

Košto se razabire iz 1800. br. 104. l. siječnja g. naša baba se nije novogodinom ni malo opametila, već nasuprot svim dokazom gudi i prede svoju dalje

pa, ovrde se na Nerezine vell da C. moža posvjedočiti: "I non aver nulla innovato nel 1877 nella lingua della messa, ma di averla trovata latina, di aver tutti al più limitati, al solo vargolo e al l'epistola l'uso del cosiddetto Schiavello, che prima s'intendeva per inconcessa ipotesi a qualche altra parte cantata dal popolo." Iz ovih rieči, što ih izlanla krezuba baka očto je, tako je do onča stvar tekla u Nerezinah. Svedenik je ondje kao i drugada u javnoj službi božjoj s, napose u sv. misi, pjevao sve, a razloga za njih *trjerve* *navedeno*, iz Ščavata, tako sve *molitive*, *slavu*, *evangelje*, *vjaru*, *prafacij*, *otce* *nas* *itd.* do *misa*, *jest*; *jeliko* *rječu* *on* *je* *u* *pjevanih* *djelovih* *svete* *mise* *rabio* *šćući* *hrvatski* *jezik* *a* *puk* *mu* *istim* *jezikom* *odgovarao*, *što* *nadalje* *po-* *kazuje*, *da* *se* *je* *ondje* *kao* *što* *i* *drugdje* *od* *starije*, *od* *vajkada* *rabio* *šćapenski* *jezik* *u* *liturgiji*, *pak* *da* *se* *je* *ondje* *diekom* *vremena* *uvukla* *zloporaba*, *da* *su* *svedenici* *rabilili* *šćući* *jezik*, *knjige* *tiskane* *latinskimi* *slovi* *i* *da* *su* *tajni* *djelove* *sv. mise* *govorili* *latinski*. *Badi* *nestašice* *knjiga* *i* *zlibož* *više* *puta* *radi* *lahkomošni* *i* *košnodnost* *svćenstva* *došlo* *malo* *po* *malo* *do* *takovih* *zloporaba*, *koje* *se* *nisu* *može* *trpiti*, *već* *ih* *je* *vajljalo* *po* *ustanovi* *Benedikta* *XIV.* *Er* *pastorali* *munere* *od* *15* *kolovoza* *1784.* *izkorieniti* *te* *uz-* *postaviti* *staroslovenski* *jezik* *i* *misale* *tis-* *kanke* *po* *Propagandi* *glagolskimi* *slovi*, *a* *da* *prestanu* *onaj* *nedopušteni* *i* *kako* *bi* *baba* *i* *Salata* *rekli* *miscuglio* *di* *due* *lingue* *obvezati* *svćenike*, *da* *barem* *u* *javnj* *službi* *božjoj* *misa* *izključivo* *u* *staroslovenskimi*.

Do g. 1877. svi u prvašnji svedenici, zač naše pamati Ilić, jošto živiči kanonik Bunicich te pok. Komalić i pop Mate Orlić rabilil Ščavet u svih pjevanih djelovih sv. Mise, košto to svoje posvjedočiti, ako se još živ, stari poslužnik onć crkve Ivan Grzan, a svakako ima, kako duznajemo, u tom pogledu izjavu crno na bielom kod bisk. Ordinarijata u Erku, časa nisu mogli tajni ni sami vodje novog pokreta i koji pi utvaraju, da tobož puk zastupaju. God. 1877. uvukla se za neko vrijeme nezakohlja novotarija, recimo radi *neznanstva* *dotičnog* *svćenika*, koji je ućio u Italij. Svakako cio tok stvari biti će jasan bisk. Ordinarijatu u Erku. Iza god. 1878. do najnovije dube išla stvar svakojako, jer se nije nato strogo pasilo. Cio noviji pokret potakli su pridošlice i poznati mitakise u Nerezinah, koji su onaj dobi puk smutli te duševno i materijalno uništili. Ondje se je na dlaku obistinila ona naša stara rečenica: "tko je dužan taj je suzanj, i većina njih mora da plaše, kako im jedan bogati gavan svira. Ruku na prsu Nerezinci od prvoga do zadnjega pak recite, da to nije tako! (Sliedi.)

Listnica uprave. Nadalje uplatiti se: pr. n. gg. A. A. Baška for. 5; C. J. Baška for. 2; J. G. Beršec for. 3; B. I. Vijačan for. 3; T. F. Dekani-Tinjan for. 2.50; V. I. Vrh-Buget for. 9; G. S. Boljun for. 3; D. F. Kastav 10; S. M. Pehin for. 2; F. S. Grdoselo for. 2.50; M. I. Grdoselo for. 1; M. M. Grdoselo for. 1; M. M. Golac for. 5; F. H. Jelenc for. 2; P. A. for. 4.50; S. V. Krka for. 2.50; U. F. Gerovlje for. 1; F. M. M. Lošinj for. 2; G. I. Labinski for. 1; S. V. Jarkić for. 2; F. I. M. Lošinj for. 2; G. I. Beram for. 25.

Velenj. G. F. Slavčelić — Sv. Nedolna. Krvnja nije naša, nego ekspedija, kojom smo tri puta tj. iz svako Vaseg pisma dal Korlečica brisad a Grčea kao nevoga unesti. Od sada napried dolaziti će tečno.

Gosp. F. S. Volosko: Potrdjenojem primitak for. 12; krivjom slagra Ispučenom bijaše n. 2 broj.

Uprava "Nas Sloga".

Jayna zahvala. Niže potpisani zahvaljuju se ovim putem svojoj rođbini, prijateljem, susjedom, svemu onomu pobožnomu puku iz sela Dane, koji su u kratkoj bolesti pohodili i nastojali, da utješljivo rieči ublaže bolest milog pokojnika, i koji su mrtve ostanke našeg nezaboravnog oca odnosno brata i strica

IVA SANKOVIĆ — SOLDATIĆ umrvšeg na svojem domu u Vodcah dne 23. jan., nakon 7. dana lahke bolesti u 44. godini svojega vjeka, od hladna groba sproveli i tim njemu posljednjim počast, a nama sudat i ljubav izkazali.

Osobito se zahvaljujemo velečasnomu svćenstvu g. Juri Dolžan-u, domaćemu župniku, koji je vodio sprovod uz podvorbu g. Markica Matevca župnika na Golcu i Kauts Ivan Nap. kapelana u Starcu. Spomenutim se isto zahvaljujemo, da su se dostojali doći tako daleko po buri; zahvaljujemo takodjer za svetu misu, i za odpjevanje krasnog kralnog "Requiem" i "Libera me"; na isti način zahvaljujemo gg učitelju Mandić-u i Antunu Ribarić-u e. k. postaru, da su nastojali da bude šim lepši sprovod. Dragi Bog nagradio, što puta šlima, koji su se odiončili onog sprovoda, i za taj čin milosrdja, sudati i ljubavi prema nama, a od nas najljepša njim hvala!

Ivo Sanković sin. Mate Sanković-Soldatić brat. Davorin Sanković, bratučed.

Listnica uredništva. Gosp. dopisnik iz Poljane: Vaš dopis je pripravljen u tiskaru; bude li moguće, izaci će već danas inače svakako u budućem broju. Zdravo!

Oglas. Podpisani časti se ovim, usljed ovlaštenja podieljenog mu u smislu § 15. pravila družbe sv. Cirila i Metodja za Istru, pozvati p. n. gg. članove mješovitve podružnice sv. Cirila i Metoda u Vrhu na I. glavnu skupštinu, koja će se održavati dne 13. februara t. g. o 4 1/2 sata poslije podne u Vrhu, u kući broj 22., sa sljedećim dnevnim redom:

1. Otvorni govor.
2. Izbor novog odbora.
3. Slučajni predlozi.
4. Pjevanje.
5. Tamburanje.
6. Ples.

Za društveno ravnateljstvo Ante Flego v. r. v Vrhu dne 6. febr. 1898.

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda na boljunskom polju držati će dne 13. t. mj. na nedelju šesdesetnicu svoju redovitu godišnju skupštinu u kući g. načelnika. Pozivlju se p. n. gg. članovi, da prisustvuju skupštini, koja će započeti na 4. sata poslie podne. Ujednu pozivlju se članovi, koji nisu još uplatili članarinu za prošlu godinu, da u učine prije skupštine. Poslije skupštine igrati će se tombola.

Boljunsko polje 1. feb. 1898. Odbor.

Poštna i brzajovna odpraviteljica sa višegodišnjom praksom izvrstnimi svjedocima i preporukami želi stupiti u službu. Potanje obaviesti dobije se pod naslovom Fani Kristan. Ljubljana, tržaška cesta 16.

Dobro vino. Lanjske godine kad je bio prvi tečaj za konobare i vinogradare pri o. kr. kemično-gospodarstvenoj pokusnoj postaji u Spjletu, uhvatio sam zgodu, da mu prisustvujem željom, da upoznam raznovrstna vina, i da ih znadem analizirati, i čista u trgovinu turiti, te time koristiti trgovcu a osobito dalmatinskom vinogradaru.

Dakle tko želi nabaviti dobrog vina neka se obrati pouzdanu na Stjepana Dulčića Brusje na Hvaru (Dalmacija).

Iva Sanković-Soldatić. Umrvšeg na svojem domu u Vodcah dne 23. jan., nakon 7. dana lahke bolesti u 44. godini svojega vjeka, od hladna groba sproveli i tim njemu posljednjim počast, a nama sudat i ljubav izkazali.

Osobito se zahvaljujemo velečasnomu svćenstvu g. Juri Dolžan-u, domaćemu župniku, koji je vodio sprovod uz podvorbu g. Markica Matevca župnika na Golcu i Kauts Ivan Nap. kapelana u Starcu. Spomenutim se isto zahvaljujemo, da su se dostojali doći tako daleko po buri; zahvaljujemo takodjer za svetu misu, i za odpjevanje krasnog kralnog "Requiem" i "Libera me"; na isti način zahvaljujemo gg učitelju Mandić-u i Antunu Ribarić-u e. k. postaru, da su nastojali da bude šim lepši sprovod. Dragi Bog nagradio, što puta šlima, koji su se odiončili onog sprovoda, i za taj čin milosrdja, sudati i ljubavi prema nama, a od nas najljepša njim hvala!

Ivo Sanković sin. Mate Sanković-Soldatić brat. Davorin Sanković, bratučed.

